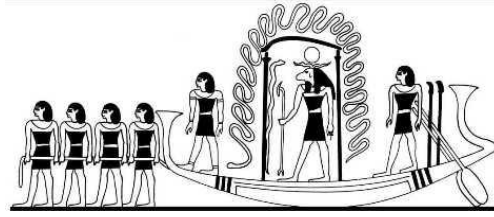

MEHEN Nieuws (8)

28 oktober 2011

MEHEN, Studiecentrum voor het oude Egypte

MEHEN-scriptieprijs

Op vrijdag 7 oktober 2011 is de eerste MEHEN-scriptieprijs in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden uitgereikt. Op de shortlist stonden de scripties van de volgende personen: Cathelijne Devens, Joost Golverdingen, Marein Meijer, Jürgen van Oostenrijk, Kyra van der Moezel, Daniel Soliman en Janet van 't Westende.

De uiteindelijke winnaar is geworden Daniel Soliman voor zijn research MA-scriptie:

"Giving the Past a Face: An attempt at identifying and dating three-dimensional kingly sculpture of the Second Intermediate Period through stylistic and iconographic analysis".

Aankondiging van de winnaar van de Mehen-scriptieprijs door prof. dr. O.E. Kaper en uitreiking van de oorkonde door Jan Koek aan Daniel Soliman. (foto's Johanna Schuddeboom)

De jury bestaat uit vijf leden onder voorzitterschap van de hoogleraar egyptologie prof. dr. O.E. Kaper. Andere leden zijn dr. M. Raven, conservator collectie Egypte van het Rijksmuseum van Oudheden, dr. B. Haring en prof. dr. Jacques van der Vliet van de opleiding egyptologie en de voorzitter van de stichting "Mehen, Studiecentrum voor het oude Egypte", Jan Koek.

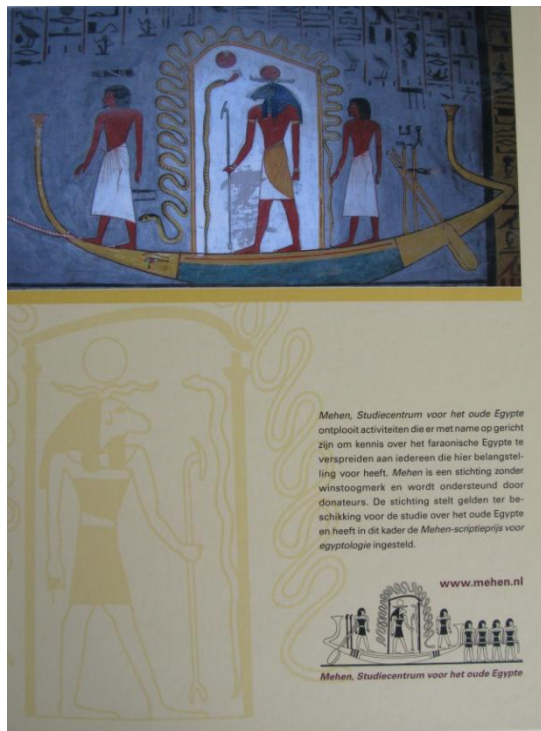
Het juryrapport zegt over de scriptie: "De scriptie behandelt een slecht bekende periode van de Egyptische geschiedenis, van de late 12^e Dynastie tot aan de 18^e Dynastie, die bekend staat als de Tweede Tussenperiode. Het onderwerp is de Egyptische kunstgeschiedenis van maar liefst 300 jaar, de periode tussen 1850 en 1550 v.Chr. In het bijzonder worden alle bekende drie-dimensionale koningsportretten beschreven en geanalyseerd. Een grote hoeveelheid ongepubliceerd materiaal is bekeken en de vaak fragmentarisch bewaard gebleven portretten zijn minutieus geanalyseerd. De zorgvuldigheid waarmee ook de kleinste details zijn opgemerkt is van groot belang voor de betrouwbaarheid van de uiteindelijke conclusies. De kunsthistorische

analyse leidt hier en daar ook tot conclusies omtrent historische gebeurtenissen, en het typeert de aanpak in deze scriptie dat er voortdurend gelet is op de implicaties van het onderzoek op andere terreinen”.

Boek “MEHEN, Essays over het oude Egypte”

Aansluitend op de uitreiking van de Mehen-scriptieprijs is het boek ‘Mehen, Essays over het oude Egypte’ gepresenteerd. Het boek bevat de volgende artikelen:

- Mysteries van de piramides van Gizeh, dr. Hans Albers
- Spreuken om de machten van heilige plaatsen te kennen, dr. Henk Milde
- Fotoreportage van de tempel van Seti I te Kanais, Jan Koek
- Muziek in het oude Egypte, dr. Jan Wieringa
- De rol en de betekenis van het parelhoen in het oude Egypte, Jan Koek
- De rol en de betekenis van de pelikaan in het oude Egypte, Jan Koek

Dit interessante boek met harde kaft en een kleine 100 kleurenfoto's kost voor donateurs van Mehen slechts € 10,-- (1 exemplaar per donateur); voor niet-donateurs bedraagt de prijs € 20,--. Indien u dit boek wilt bestellen, maakt u dan het bedrag plus € 3,26 verzend- en verpakingskosten over op bankrekeningnr. 67.19.36.387 t.n.v. B.J. Koek-Overvest e/o J.G. Koek te Elst (U).

Reis Egypte oktober 2011

Van 14 t/m 23 oktober 2011 heeft Mehen een succesvolle reis uitgevoerd in Egypte. Het toerisme staat nog steeds op een laag pitje, zo'n 30% van het normale aantal toeristen is slechts aanwezig. In het volgende Mehen-Nieuws zal er een verslag door een van de deelnemers worden opgenomen.

Lezingen

De eerstkomende lezing is op **zondag 6 november** in het RMO te Leiden, aanvang 14.00 uur

“Erotiek en seksualiteit in het oude Egypte”, door Cathelijne Devens MA

Ongetwijfeld heeft u als geïnteresseerde in de oud-Egyptische samenleving al veel facetten van het dagelijks leven in die tijd bestudeerd zoals huisvesting, gezinssamenstelling, werk en geloof. Echter, er is een belangrijk aspect dat door veel onderzoekers niet besproken wordt, namelijk erotiek en seksualiteit in het oude Egypte. In mijn lezing wil ik u graag kennis laten maken met het erotische deel van papyrus Turijn 55001 dat in een aantal opzichten vergeleken kan worden met de Kama Sutra. Het algemeen geaccepteerde beeld dat vruchtbaarheid van essentieel belang was in de oudheid moet naar mijn idee genuanceerd worden. Dit wordt gedaan aan de hand van Sarcofaagtekst 576 waaruit blijkt dat seks omwille van genot zeker bekend was. Verder kijken we naar erotische liefdesgedichten, ostraca, vruchtbaarheidsbeelden en andere bronnen die ons een inzicht geven in het privéleven van de Egyptenaren. Interessant zijn vooral de ‘gecodeerde’ afbeeldingen die er op het eerste gezicht heel onschuldig uitzien maar in feite een verwijzing vormen naar seksualiteit. Ook zullen we stilstaan bij homoseksualiteit, prostitutie en verleiding. De informatie die u tijdens de lezing te horen zult krijgen is grotendeels afkomstig uit eigen onderzoek in samenwerking met gerespecteerde seksuologen.

Harpspeelster, MMA te New York en Horus, Kanais (foto's Jan Koek)

De laatste lezing van Mehen in 2011 zal plaatsvinden op woensdag 28 december 2011 in het RMO te Leiden, aanvang 14.00 uur.

“De tempel van Seti I te Kanais”, door Jan Koek

Waarom heeft farao Seti I een rotstempel laten bouwen aan de oude woestijnweg van Edfoe naar de goudmijnen van El Barramiya? Bespreking van de reliëfs in de tempel, maar ook van de teksten die in de tempel zijn aangebracht, die het antwoord op de vraag geven. De kleine tempel was gewijd aan dezelfde goden als in zijn beroemde tempel te Abydos. De tempel is 35 jaar gesloten geweest voor publiek en u kunt aan de hand van een uitgebreide powerpointpresentatie nu kennis maken met deze interessante tempel.

Tevens zal kort ingegaan worden op de regeringsperiode van farao Seti I.

Nieuwe tentoonstellingen (Ingrid van Sprakelaar)

Er is weer een hele lijst nieuwe tentoonstellingen. Na ruim een jaar zijn er inmiddels meer dan 300 tentoonstellingen via de website www.mehen.nl bekend gemaakt.

Australië

- * Brisbane, 19-4-12 t/m 19-8-12: Mummy, secrets of the tomb (collectie British Museum)

België

- * Brussel, Paleis voor Schone Kunsten BOZAR, van 5-10-12 t/m 30-1-13: naam is gewijzigd in ENGAGING EGYPT. Four Encounters with the Foreign from Facebook to Fayum.
- * Brussel, Toetanchamontentoonstelling is 14 dagen verlengd t/m 27-11-11.

Duitsland

- * Berlijn, Nefertiti 100 jaar, van 6-12-12 t/m 13-4-13
- * Bonn, Zwischen den Welten. Grabfunde von Ägyptens Südgrenze. Van 1-9-11 t/m 1 april 2012.
- * Bonn, Het parfum van Hatsjepsot, van 2^e helft 2011 t/m onbekend
- * Duisburg, Museum DKM. Van 30-9-2011 t/m 9-4-12. De collectie staat meestal in Basel maar nu in Duisburg. Met o.a. koperen sarcofaagje voor spitsmuis.
- * Freiburg, kindertentoonstelling, verlengd van 16-10-11 tot 26-2-12.
- * München. Tentoonstelling Gottes-Bilder. Religion im alten Ägypten, van 1-10-11 t/m 31-3-12.
- * Speyer, Ägyptens Schätze entdecken (collectie Egyptisch Museum Turijn). Van 11-3-12 t/m 2-9-12
- * Weimar, begin 2012 - onbekend: Ägypten. Unbekannte Schätze aus Thüringer Sammlungen

- * Wustrau, Preußen in Ägypten, t/m 8-1-12 (zie foto hierboven, van internet)

Frankrijk

- * Parijs, de hiërogliefen van Keith Haring, t/m 1 maart 2012
- * Parijs, Louvre, in 2012 worden 2 multimedia-installaties over een stèle en over de Egyptische kunstconventies geplaatst (van de 7 die eerder in Japan waren tentoongesteld).

Groot-Britannië

Reistentoonstelling Pharao: King of Egypt (nu in Newcastle):

- * Dorset, oktober 2011 - januari 2012
- * Leeds, februari 2012 - juni 2012
- * Birmingham, juli 2012 - oktober 2012
- * Glasgow, november 2012 - februari 2013
- * Bristol, maart 2013 - juni 2013
- * Cambridge, Fitzwilliam: Afrikaanse en Egyptische hoofdsteunen. Van 20-9 t/m 21-1-12
- * Manchester, Nubië-tentoonstelling: 22-10-11 t/m 22-1-12
- * Oxford, Ashmolean Museum, Egyptische en Nubische afdeling heropent 26-11-11
- * Oxford, Ashmolean Museum, installatie op basis van 2500 CT-scans van een kindermummie

Beeld van Amonhotep-Hoey en vaasje uit Nagadaperiode, Ashmolean Museum Oxford (foto's Jan Koek)

Italië

- * Florence, opening Ptolemaeïsche en Romeins-Koptische zalen met fototentoonstelling, van 24-9-11 t/m onbekend
- * Rome, 20-19-11 t/m 22-1-12: Oriëntalist
- * San Secondo di Pinerolo (TO), t/m 29-1-12: 19^e eeuwse ontdekkingsreizigers
- * Venetië: Venezia e l'Egitto (relaties van Romeinse verovering t/m aanleg Suez-kanaal), van 1-10-11 t/m 22-1-12

Japan

- * Tokyo, t/m 4-3-12, multimedia-installaties gebaseerd op 7 Egyptische kunstwerken van het Louvre (waarvan er 2 naar Parijs gaan)

Spanje

- * Badalona, t/m 6-11-11: 18 mummies gevonden bij het graf van Montoe-em-hat in Thebe
- * Barcelona, Museu Egipci, van 20-10-11 t/m 20-7-12: Mode en schoonheid in het Oude Egypte (collectie Egyptisch Museum Bologna)
- * Coruña, t/m 8-1-12: Mesopotamië en Egypte
- * Girona: Kopten, 16-9-11 t/m 8-1-12

De Nijl bij Aswan (foto Jan Koek)

- * Jaén, t/m onbekend: Opgravingen bij Koebbet el-Hawa, foto's
- * Palma de Mallorca, 15-2-12 t/m 6-5-12: Koptische collectie uit het Louvre (eerder in Girona)

- * Santander, Napoleon in Egypte, van 18-11-11 t/m 7-1-12
- * Torrelavega (Cantabria), Egypte in advertentiefoto's, van 10-11-11 t/m 11-12-11

Vaticaanstad

- * Gerestylde Egyptische afdeling is weer open

Verenigde Staten

- * Caldwell, valkenmummie e.a., van 10-9-11 t/m eind 2011.
- * Des Moines: Lost Egypt, Ancient Secrets, Modern Science, reistentoonstelling van 25-11-11 t/m 29-4-12.
- * Edinburg, Replica's van Toetanchamon, van 26-9-11 t/m 4-1-12
- * Nashville t/m 8-1-12: Egypt and the Creation of Desire (egyptomania)
- * New York, Metropolitan: The dawn of Egyptian Art, van 10-4-12 t/m 5-8-12
- * Salt Lake City, nieuwe zalen voor Egypte, Griekenland en Rome zijn 29-9 geopend.
- * St. Petersburg, van 19-11-11 t/m 10-4-12: 19e eeuwse fotografie
- * Woodstock, t/m 18-11-11: Carter's Quest for Tut (replica's)
- * Yonkers, t/m 8-1-12: Elihu Vedder: Voyage on the Nile (schilderijen)

Luxor, Jean-Leon Gerome, Ashmolean Museum, Oxford (foto Jan Koek)

Zweden

- * Uppsala: het redden van Nubië, van 3-9-11 t/m 21-12-11

De piramiden van Sinki en Zawejet el Majetin

In Mehen Nieuws 5 en 6 is aandacht besteed aan de piramiden van Koela, Edfoe, Elefantine en Ombos. Deze keer enkele foto's van twee andere piramiden uit het zevental (trap)piramiden die verspreid door Egypte liggen, nl. de piramide van Sinki bij Abydos en de piramide van Zawejet el Majetin bij Miniya.

De piramide van Sinki (foto's Gonny Olie en Jos Smulders)

De piramiden zijn waarschijnlijk onder farao Hoeni gebouwd. Het doel van deze piramiden is nog niet duidelijk, het zijn echter geen (konings)graven, als mogelijke betekenis is geopperd:

- markering van de geboorteplaatsen van de echtgenote(n) van de farao
- markering van de heilige plaatsen van Horus en Seth
- symboliseren de oerheuvel
- markering van de tijdelijke koninklijke residenties bij het reizen door het land van de farao
- benadrukken van de koninklijke aanwezigheid/soevereiniteit in het gehele land
- aanduiding van gouwen.

De piramide van Sinki ligt 8 km ten zuiden van Abydos bij el-Amrah. De piramide is nog ca. 4 m hoog, grondoppervlak was 18,5 m bij 18,5 m, had oorspronkelijk 3 treden en een hellingshoek van iets meer dan 10 graden.

De piramide van Zawejet el Majetin (ook wel Zawejet el Amwat = Oord van de doden en Zawejet Sultan genoemd) ligt ca. 7 km ten zuid-oosten van de moderne stad Miniya aan de oostoever van de Nijl. Iets ten noorden van de piramide ligt waarschijnlijk Hebenoe, sinds het Oude Rijk de hoofdstad van de 16^e Opper-Egyptische gouw. Tevens bevinden zich er rotsgraven uit het Oude Rijk en het Nieuwe Rijk (o.a. het graf van Nefersecheroe), die behoorlijk vernield zijn doordat de plek als steengroeve is gebruikt. Tussen de berg en de Nijl zijn ook restanten te vinden van de Nagadaperiode tot aan de Romeinse Tijd, zoals blokken van een tempel voor Horus van Hebenoe van Amonhotep III. De piramide is nog 4,75 m hoog (oorspronkelijk ca. 17 m hoog), de basis is 22,5 m bij 22,5m, de trede daar bovenop is 18,3 m lang. Totaal had de piramide 3 of 4 treden, de hellingshoek bedroeg waarschijnlijk minder dan 10 graden.

De westzijde van de piramide van Zawejet el Majetin (foto Jan de Jong)

MEHEN-dag

De MEHEN-dag voor komend jaar is vastgesteld op zaterdag 30 juni 2012 in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, sprekers zijn dan prof. dr. O.E. Kaper (Onderwerp over de Dachla Oase) en Jan Koek (De hyena in het oude Egypte). Aanvang 13.00 uur.

De MEHEN-dag is in de eerste plaats bedoeld voor donateurs van Mehen.

Bristol Museum and Art Gallery

Dit museum is het grootste museum in de regio en bevat een aantal verschillende collecties: van dinosaurussen en opgezette dieren tot schilderijen en ook een Egyptische collectie. Het is gevestigd in een gebouw in de Edwardiaanse Barokstijl aan de Queen's Road naast het universiteitsgebouw.

De Egyptische collectie is gevarieerd met objecten uit de gehele Egyptische periode en bevat een aantal mooie mummiekisten, o.a. uit de 21^e en 22^e dynastie (waaronder een zgn. stolakist), reliëfs uit Dendera, restanten van een senetspel, een paar koningskoppen, en verder uiteraard verschillende amuletten, beeldjes, vaasjes en sjabti's. Het is een fraaie collectie, echter de opstelling is slecht te noemen. Het is veel te donker, waardoor een aantal objecten niet goed te zien is, dit komt ook door de opstelling zelf; tevens zijn de informatieborden zo geplaatst dat een (groot) aantal objecten niet goed benaderbaar zijn. Het moet waarschijnlijk mysterieus overkomen, hetgeen misschien leuk is voor kinderen, maar voor de liefhebber is het ergerlijk. Maar indien u in de buurt bent, moet u uiteraard toch even gaan kijken.

Mummiekist uit de 26e dynastie en reliëf uit Dendera, Bristol Museum (foto's Jan Koek)

Voor meer informatie zie www.mehen.nl of mail naar mehen@hetnet.nl of bel nr. 0318 – 471689.
Voor alle betalingen: rekeningnummer 67.19.36.387 t.n.v. B.J. Koek-Overvest e/o J.G. Koek te Elst.

Wij hopen u binnenkort bij één van onze activiteiten te ontmoeten en wij wensen u in ieder geval alle goeds toe!

Met vriendelijke groeten,
namens Mehen
Bep en Jan Koek